

Museum Boerhaave

€ 1.754.508

geadviseerd
subsidiebedrag

€ 2.206.024

gevraagd
subsidiebedrag

Stichting tot Beheer van het Museum Boerhaave (hierna: Museum Boerhaave) is het rijksmuseum voor de geschiedenis van de natuurwetenschappen en geneeskunde. Het museum benadert de geschiedenis als een bron van verhalen met als boodschap: 'wetenschap werkt en wetenschap is mensenwerk'. Museum Boerhaave heeft als doel het maatschappelijk draagvlak voor wetenschap in Nederland te versterken en het begrip ervan te vergroten. De collectie van het museum richt zich op ruim vijf eeuwen wetenschap en innovatie in Nederland. Behalve als beheerder van deze collectie vervult Museum Boerhaave een rol als kenniscentrum om de collectie in goede staat te houden en via onderzoek verhalen te achterhalen.

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.26 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting tot Beheer van het Museum Boerhaave een subsidiebedrag toe te kennen van € 1.754.508. Dit bedrag is conform de indeling in categorie 2.

De raad is positief over het functioneren en het plan van Museum Boerhaave. Vanuit een inhoudelijk perspectief zoekt het museum samenwerkingspartners in de culturele sector, het bedrijfsleven, maatschappelijke sectoren en het onderwijs. De raad waardeert in het bijzonder de inzet die het museum toont in de richting van het onderwijs en de samenwerkingsverbanden die het museum op dat gebied aangaat. Wel kan het museum meer aandacht geven aan de diversiteit van het publieksbereik. Het museum voorziet na 2017 een sterke stijging van het aantal bezoekers door de vernieuwing van de presentatie van de collectie. De raad betwijfelt of de veronderstelde groei van bezoekersaantallen realistisch is.

De raad waardeert de wijze waarop het museum opereert op het gebied van ondernemerschap. Het museum weet veel partners uit diverse sectoren aan zich te binden en geeft aandacht aan de loopbaanontwikkeling van medewerkers.

Beoordeling

Kwaliteit

Museum Boerhaave beschikt over een prachtige collectie op het gebied van geneeskunde en natuurwetenschappen. De raad is onder de indruk van de manier waarop het museum deze collectie tentoonstelt en uitdraagt. Museum Boerhaave neemt zijn rol als kenniscentrum serieus en heeft er de afgelopen jaren voor gekozen om ondanks de korting op de subsidie niet te bezuinigen op conservatoren en restauratoren.

Ook de samenwerking die het museum met diverse partners is aangegaan spreekt de raad aan. De naar buiten gerichte blik van Museum Boerhaave is een voorbeeld voor andere musea, zowel in het bruikleenverkeer als op het gebied van kennisdeling en expertise-uitwisseling. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking die het museum is aangegaan met NEMO en Teylers Museum om de collectie digitaal te ontsluiten en te presenteren. Museum Boerhaave werkt ook samen met organisaties buiten de culturele sector, zoals het academische veld en het bedrijfsleven. In dit kader valt het de raad op dat er nog geen samenwerking is aangegaan met Stichting Academisch Erfgoed.

De raad is positief over het activiteitenplan van Museum Boerhaave. Het plan getuigt van een heldere visie, waar een grondige analyse van het bestaansrecht van het museum aan ten

grondslag ligt. De missie om het maatschappelijk draagvlak voor en begrip van de wetenschap in Nederland via verhalen te versterken is actueel; de doelgroepen, de geplande activiteiten en de samenwerkingspartners zijn daarbij passend.

Ook waardeert de raad het voornemen van Museum Boerhaave om in de komende periode samen met NEMO en Teylers Museum een Nationale Collectie voor Wetenschap en Technologie samen te stellen. Dit moet leiden tot een digitaal toegankelijke Nationale Collectie voor Wetenschap en Technologie voor onderzoekers, conservatoren, tentoonstellingsmakers en het publiek. De samenstelling van een dergelijke nationale collectie is een interessant en belangwekkend initiatief, en de raad vindt dat de drie instellingen op dit vlak voorbeeldig opereren.

De plannen om de vaste presentatie van de collectie te vernieuwen vindt de raad verstandig en noodzakelijk. De huidige chronologische indeling zal plaatsmaken voor een meer thematische; dit is naar de mening van de raad een goede keuze.

Educatie en participatie

Door verbreding van het educatieve programma voor het primair onderwijs is het aantal leerlingen dat de instelling bezocht in 2013 gedaald naar bijna 22.000. Het museum heeft dit in de jaren daarna goed weten te herstellen en realiseerde in 2015 een bezoekcijfer van ruim 30.000 leerlingen. Het museum is gaan samenwerken met Naturalis en Stichting Technolab, wat heeft geresulteerd in een digitale leeromgeving onder de noemer 'Verwonderpaspoort'.

Museum Boerhaave is van mening dat een meer bèta- en techniekgeoriënteerd educatieaanbod meer recht doet aan de collectie. De raad onderschrijft dit, omdat het museum daarmee kan voorzien in een lacune. Hij vindt wel dat het erfgoedaspect hierbij niet uit het oog moet worden verloren.

De raad onderschrijft de plannen van Museum Boerhaave voor de komende periode. Ook over de voorgenomen samenwerkingsverbanden is de raad enthousiast. De instelling continueert het beleid op het gebied van het 'Verwonderpaspoort' en werkt samen met Stichting Leerplan Ontwikkeling voor het ontwikkelen van activiteiten voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. Met dit initiatief wordt aansluiting gezocht bij vakken als scheikunde, natuurkunde, geschiedenis en biologie.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

In de huidige BIS-periode zijn de bezoekersaantallen van Museum Boerhaave gestegen van ruim 73.000 in 2013 naar ruim 100.000 in 2015. Het museum heeft hiermee de verwachtingen van de raad overtroffen.

De komende periode is het museum tijdelijk gesloten vanwege de herinrichting. In juni 2017 zal het de deuren weer openen. Boerhaave verwacht dat het aantal bezoekers na de opening verder oploopt tot 125.000 in 2020. De raad vindt dit ambitieus en twijfelt aan het realiteitsgehalte ervan. Gezien de andere musea in de directe omgeving, die tegen die tijd ook verbouwingen achter de rug hebben, verwacht de raad dat de concurrentie groot zal zijn.

Op het gebied van diversiteit van het publiek kan het museum naar de mening van de raad nog stappen zetten. Uit het plan wordt onvoldoende duidelijk hoe het museum nieuwe doelgroepen wil bereiken.

Ondernemerschap

Op het gebied van ondernemerschap functioneert het museum goed. De samenwerkingsverbanden met partners als Shell en Philips zijn niet alleen interessant op financieel, maar ook op inhoudelijk gebied. Opererend in een niche weet Museum Boerhaave relatief veel partners aan zich te binden en een breed publiek te bereiken. De heldere positionering speelt hierbij een belangrijke rol.

De raad vindt het positief dat Museum Boerhaave zijn personeelsbeleid de komende periode voortzet. Eigen personeel wordt 'uitgeleend' om kennis te verspreiden en loopbaanontwikkeling mogelijk te maken. Ook gaat het museum op zoek naar nieuwe strategische partners zoals media, academische ziekenhuizen en dagattracties.

De raad vindt de toelichting met betrekking tot de Governance Code Cultuur summier.